

HANDHAVINGSCOLLEGE

ARREST

van 29 september 2022 met nummer

in de zaak met rolnummer

Verzoekende partij Advocaat , in haar hoedanigheid van bewindvoerder
van

vertegenwoordigd door advocaat met
woonplaatskeuze te

Verwerende partij **het VLAAMSE GEWEST**, vertegenwoordigd door de Vlaamse
regering, ten verzoeken van de Vlaamse minister van Justitie en
Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme

vertegenwoordigd door advocaat met
woonplaatskeuze te

I. Voorwerp van het beroep

Verzoekende partij vordert met een aangetekende brief van 27 december 2021 de vernietiging van de beslissing van de gewestelijke entiteit van 23 november 2021 met nummer waarmee aan de overtreder een alternatieve bestuurlijke geldboete wordt opgelegd van 2.250 euro wegens schending van de artikelen 12, 41, 42 en 44 van het besluit van de Vlaamse regering van 15 mei 2009 met betrekking tot soortenbescherming en soortenbeheer (hierna: Soortenbesluit) en artikel 2, §1, 1° van het Ministerieel besluit tot vaststelling van de voorwaarden voor de kenmerken en de kwaliteit van pootringen voor vogels (hierna: Pootringenbesluit). Aan de overtreder wordt verweten dat hij in het bezit was van vogels met een gemanipuleerde pootring en van materiaal dat dienstig is voor het manipuleren van pootringen.

II. Rechtspleging

Verwerende partij dient een antwoordnota en het administratief dossier in. Verzoekende partij dient een wederantwoordnota in.

Partijen worden opgeroepen voor de openbare zitting van 11 augustus 2022. Ze stemmen in met het schriftelijk behandelen en in beraad nemen van de vordering (conform artikel 41, §3 van het besluit van de Vlaamse regering van 16 mei 2014 houdende de rechtspleging voor sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges).

III. Feiten

1.

Op 29 november 2018 stellen vier toezichthouders van het Agentschap voor Natuur en Bos (hierna: verbalisant) op het perceel van
het volgende vast:

"Vaststellingen: ...

3) Visitatie:

Omstreeks 7:40 uur starten we met de visitatie. Vanuit de inkomhal betreden we de naastgelegen garage waar verschillende vogels klaar staan in tentoonstellingsbakken. Tussen verschillende exotische vogelsoorten merken we twee hoppen op. Bij controle van een eerste hop merken we dat zijn poot wat gekwetst is. Deze hop draagt een plastieken ring met als stamnummer We twijfelen of de ring gemanipuleerd is en besluiten om de vogel terug te zetten. Daaropvolgend controleren we de tweede hop. Met een loupe met licht zien we onmiddellijk dat deze vogel een plastieken ring draagt die is doorgesneden. Verdacht verklaart spontaan 'diene komt van bij De doorgesneden ring draagt hetzelfde stamnummer Naast de vogelkooien merken we een aantal ringen op in drie afzonderlijke zakjes. Als we verdachte hierop wijzen verklaart hij spontaan 'dat zijn ringen van ne maat'. Al deze plastieken ringen hebben het stamnummer en op een zakje staat geschreven Vast de ringen ligt een ringschaartje dat dient om vogelringen door te knippen.

Nadien begeven we ons naar de tuin en gaan een tuinhuisje binnen. Ook hier treffen we verschillende vogelkooitjes met Europese vogelsoorten aan. Verdachte verklaart spontaan dat hij al deze vogels 'bij dezelfde heeft gekocht'. We beslissing om alle Europese vogels te controleren. Bij de eerste vogel die we bekijken, en bermsijs, stellen we vast dat deze een metalen pootring draagt die is doorgesneden. ... Ook een kruisbek, twee witkopgorzen en een haakbek dragen doorgesneden pootringen. Ondertussen worden er transportbakjes gehaald om de vogels met

gefraudeerde ringen in onder te brengen. In het tuihuisje hangt ook nog een zakje met pootringen met stamnummer

Naast het tuinhuisje staat een volièrre met verschillende compartimenten. Alle Europese vogels worden door ons nagekeken op ringfraude en apart gezet. De vogels waar we over twijfelen laten we zitten. In de volièrre treffen we nog volgende vogels met gefraudeerde pootringen aan: twee geelgorzen, twee grauwe gorzen, één vink, vier keepen, één zwartkop, één grasmus, één groenling, één blauwe vink, één tuinfluiter en twee patrijzen met een te grote ringmaat.

Vervolgens gaan we terug naar binnen waar verdachte aan de keukentafel zit met collega Brichau. We zetten onze zoeking verder en in een keukenkast vinden we oude ringen met het stamnummer van verdachte zelf, vijf zakjes met plastieken ringen met het stamnummer een doos met verschillende contactgegevens van vogelhouders en -verkopers, een verpakking van een ronde metaalvrijl, vaseline, een nagelschaar, een nagelknipper en een briefje waarop vermeld staat 'Luminal – voor de vogels – kalmerende druppels – apotheker' ...

De illegaal gehouden vogels worden door onze dienst meegenomen.

Verklaring/verhoor:

Verdachte wordt op dinsdag 8 januari 2019 verhoord op het politiekantoor van

Inbeslagnames:

Verdachte doet vrijwillig afstand van de vogels met gefraudeerde pootringen, oude ringen en ringmateriaal. ...

Besluit houdende bestuurlijke maatregel:

De 23 illegaal gehouden vogels worden overgebracht naar het Vogel- en wilde dieren Opvang Centrum waar ze worden ontdaan van hun illegaal aangebrachte pootring en vervolgens terug worden vrijgelaten in een geschikte omgeving.

De oude ringen en het ringmateriaal worden bewaard ...

...”

Deze vaststellingen worden opgenomen in het aanvankelijk proces-verbaal nr. dat wordt afgesloten op 21 januari 2019 (hierna: PV) en op 30 januari 2019 wordt verstuurd aan de procureur des Konings en aan met een aangetekende brief met ontvangstbewijs.

2.

Op 21 mei 2019 ontvangt de gewestelijke entiteit AMMC de melding van de procureur des Konings van 16 mei 2019 dat het milieumisdrijf niet strafrechtelijk zal worden behandeld.

3.

Op 23 mei 2019 brengt de gewestelijke entiteit op de hoogte van haar voornemen om een alternatieve bestuurlijke geldboete en een voordeelontneming op te leggen. Ze nodigt hem daarbij uit om zijn schriftelijk verweer mee te delen, eventueel vergezeld van een vraag tot hoorzitting, terwijl hij ook de mogelijkheid krijgt om inzage te vragen in het administratief dossier.

bezorgt geen schriftelijk verweer en verzoekt niet om te worden gehoord.

Op 23 november 2021 legt de gewestelijke entiteit een geldboete op, waarvan met een aangetekende brief van 26 november 2021 in kennis wordt gesteld. Dat is de bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid van het beroep – hoedanigheid

Standpunt van de partijen

1.

Verzoekende partij treedt op als advocaat die bij beschikking van de vrederechter van het kanton van 25 november 2019 is aangesteld als bewindvoerder over de persoon en de goederen van de overtreder aan wie de boete is opgelegd.

2.

Verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van de vordering van de bewindvoerder omdat deze hiervoor geen hoedanigheid heeft. Ze stelt dat de besteden bestuurlijke geldboete een strafrechtelijk karakter vertoont en dat strafrechtelijke sancties kleven aan de persoon zodat de bewindvoerder hierin niet zomaar kan tussenkomen. Ze verwijst naar rechtspraak daarover van het Hof van Beroep te Gent waaruit blijkt dat de strafvordering geen verband houdt met de handelingen die betrekking hebben op de bescherming van de persoon of de goederen van de beschermde persoon en dat de bewindvoerder die is aangesteld om de beschermde persoon te vertegenwoordigen geen hoedanigheid heeft om hoger beroep in te stellen tegen een beslissing over de strafvordering tegen deze persoon.

3.

Verzoekende partij voert op zich geen verweer tegen de exceptie. Wel stelt ze met betrekking tot haar eerste middel dat ze als bewindvoerder over de persoon en de goederen van de overtreder nooit in kennis is gesteld van de bestreden beslissing en dat de geldboete ook een directe impact heeft op het vermogen van de overtreder, ongeacht de vaststelling dat geldboetes kleven aan de persoon.

Beoordeling door het College

1.

De persoon aan wie de gewestelijke entiteit een alternatieve bestuurlijke geldboete oplegt kan tegen de boetebeslissing schorsend beroep indienen bij het College (artikel 16.4.39 van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid – hierna: DABM). Uit het administratief dossier blijkt dat de gewestelijke entiteit met de bestreden beslissing een geldboete oplegt aan _____ als overtreder en hem daarvan ook in kennis stelt, nadat ze hem eerder op de hoogte bracht van haar voornemen om een geldboete op te leggen op basis van het PV dat lastens hem was opgemaakt. Dit betekent dat in beginsel enkel de heer Hemeleers Eric een beroep kan indienen tegen de bestreden boetebeslissing.

2.

Het verzoekschrift is ingediend namens de bewindvoerder over de persoon en de goederen van de heer Hemeleers Eric en dus niet namens de overtreder zelf. De advocaat die het verzoekschrift indient stelt daarin met name dat hij optreedt

advocaat, met kantoor te _____ handelende qq als
bewindvoerder over de persoon en de goederen van _____ ingevolge
beschikking van de heer Vrederechter van het kanton _____ dd 25-11-2019', die als stuk
wordt bijgevoegd. Uit deze beschikking blijkt dat advocaat _____ is aangesteld als
'bewindvoerder over de persoon en de goederen van de beschermde persoon', waarbij de
handelingen met betrekking tot de persoon (artikel 492/1, §1 Burgerlijk Wetboek) en de
goederen (artikel 492/1, §2 Burgerlijk Wetboek) waarvoor _____ onbekwaam
is verklaard gedetailleerd worden omschreven.

3.

De bewindvoerder over de persoon en de goederen is de persoon die de beschermde persoon bijstaat of vertegenwoordigt bij het stellen van handelingen met betrekking tot zijn persoon dan wel zijn goederen waarvoor hij onbekwaam werd verklaard overeenkomstig artikel 492/1 Burgerlijk wetboek (artikel 494, a en b Burgerlijk Wetboek). Hij vertegenwoordigt de

beschermd persoon bij het verrichten van een rechtshandeling of proceshandeling met betrekking tot de persoon, en hij beheert de goederen van de beschermd persoon zoals een goede huisvader en vertegenwoordigt de beschermd persoon bij het verrichten van een rechtshandeling of proceshandeling met betrekking tot deze goederen, voor zover deze handelingen vallen onder de rechterlijke beschermingsmaatregelen bedoeld in artikel 492/1, §§1 en 2 (artikel 499/1, §§1 en 2 Burgerlijk Wetboek).

De vrederechter die een rechterlijke beschermingsmaatregel met betrekking tot de persoon beveelt, bepaalt de handelingen in verband met de persoon waarvoor de beschermd persoon onbekwaam is, met inachtneming van de persoonlijke omstandigheden en zijn gezondheidstoestand, en somt deze handelingen uitdrukkelijk op in zijn beschikking. Als de vrederechter een rechterlijke beschermingsmaatregel met betrekking tot de goederen beveelt bepaalt hij, met inachtneming van de persoonlijke omstandigheden, de aard en de samenstelling van de te beheren goederen en de gezondheidstoestand van de beschermd persoon, de handelingen of categorieën van handelingen in verband met de goederen waarvoor deze onbekwaam is. Bij gebreke van aanwijzingen daarover in de beschikking van de vrederechter blijft de beschermd persoon bekwaam voor alle (andere) handelingen in verband met zijn persoon dan wel met betrekking tot de goederen (artikel 492/1, §§1 en 2 Burgerlijk Wetboek). In overeenstemming hiermee worden de handelingen met betrekking tot zowel de persoon als de goederen van de heer Hemeleers Eric waarvoor deze als de beschermd persoon onbekwaam is verklaard, duidelijk omschreven in de beschikking van de vrederechter van het kanton /an 25 november 2019.

Bovendien moet de vrederechter onverminderd de bepalingen in bijzondere wetten de bewindvoerder over de persoon, bijzondere machtiging verlenen om de beschermd persoon in rechte te vertegenwoordigen als eiser bij rechtsplegingen en handelingen, terwijl hij de bewindvoerder over de goederen bijzondere machtiging moet verlenen om de beschermd persoon in rechte te vertegenwoordigen als eiser bij rechtsplegingen en handelingen, behoudens voor rechtsplegingen en handelingen bedoeld in de artikelen 1150, 1180, 1°, 1187, tweede lid, en 1206 van het Gerechtelijk Wetboek, een burgerlijke partijstelling, geschillen met betrekking tot huurcontracten of met betrekking tot bewoning zonder akte of bewijs en vorderingen tot toepassing van de sociale wetgeving ten gunste van de beschermd persoon (artikel 499/7, §1, 3° en §2, 7° Burgerlijk Wetboek). In overeenstemming hiermee worden de (rechts)handelingen waarvoor de bewindvoerder vooraf aan de vrederechter bijzondere machtiging moet vragen in de beschikking van de vrederechter van het kanton van 25 november 2019 bij 'de taken van de bewindvoerder' omschreven.

4.

Verzoekende partij toont niet aan dat het instellen van een jurisdictioneel beroep bij het College in haar hoedanigheid van bewindvoerder tegen een beslissing waarbij aan de beschermde persoon als overtreder een alternatieve bestuurlijke geldboete wordt opgelegd, ressorteert onder de handelingen met betrekking tot de persoon en de goederen van de overtreder waarvoor hij onbekwaam is verklaard en moet worden vertegenwoordigd. Uit de beschikking van de vrederechter van het kanton van 25 november 2019 blijkt niet dat de daarin bevolen rechterlijke beschermingsmaatregelen voorzien in de mogelijkheid voor de bewindvoerder om bij het College jurisdictioneel beroep in te stellen tegen een boetebeslissing.

Ongeacht de vraag of de bewindvoerder van de overtreder bij het College jurisdictioneel beroep kan instellen tegen een boetebeslissing en of dit beroep dan ressorteert onder handelingen met betrekking tot de persoon of met betrekking tot de goederen van de beschermde persoon, dient er daarvoor alleszins vooraf aan de vrederechter een bijzondere machtiging te worden gevraagd (artikel 499/7, §1, 3° en §2, 7° Burgerlijk Wetboek), zoals ook blijkt uit de beschikking van de vrederechter van het kanton van 25 november 2019. De bewindvoerder treedt in voorliggende procedure immers op als verzoekende partij en vertegenwoordigt de overtreder als beschermde persoon feitelijk 'als eiser bij rechtsplegingen en handelingen'. Uit de voorliggende stukken blijkt niet dat verzoekende partij aan de vrederechter een bijzondere machtiging vroeg en verkreeg om voorliggende procedure in te leiden, zodat de vordering reeds om die reden moet worden verworpen.

Bovendien blijkt ook niet dat een jurisdictioneel beroep bij het College tegen een boetebeslissing een handeling is waarvoor de beschermde persoon onbekwaam is verklaard en volgens de beschikking van de vrederechter van het kanton van 25 november 2019 moet worden vertegenwoordigd. Het blijkt met name niet dat deze handeling ressorteert onder de daarin opgesomde handelingen met betrekking tot de persoon. Dezelfde vaststelling geldt voor de daarin opgesomde handelingen met betrekking tot de goederen. Het feit dat de overtreder daarbij onbekwaam wordt verklaard 'met betrekking tot het optreden in rechte als eiser en verweerder' en 'met betrekking tot het stellen van handelingen met betrekking tot het dagelijkse beheer' doet hieraan geen afbreuk. Een bestuurlijke geldboete is een punitieve sanctie met een persoonsgebonden karakter die enkel kan worden opgelegd aan de overtreder (artikel 16.4.25, lid 1 DABM). De gewestelijke entiteit kan met name een alternatieve bestuurlijke geldboete opleggen voor gedragingen die strijdig zijn met de milieuvoorschriften in artikel 16.1.1, lid 1 DABM en die naargelang de keuze van de procureur

des Konings ook strafrechtelijk kunnen worden bestraft overeenkomstig de artikelen 16.6.1, 16.6.2, 16.6.3, 16.6.3bis, 16.6.3ter, 16.6.3quater, 16.6.3quinquies, 16.6.3sexies en 16.6.3septies DABM (artikel 16.4.27, lid 2 DABM en 16.1.2, 2° DABM). De geldboete beoogt om strafbare gedragingen te voorkomen en te bestraffen en heeft dus een overwegend repressief karakter. Hierdoor wordt het opleggen van dergelijke boete beschouwd als een strafvervolgning in de zin van artikel 6, lid 1 van het Europees verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (hierna: EVRM). In die optiek houdt de bestuurlijke geldboete geen verband met de handelingen die betrekking hebben op de bescherming van de persoon en de goederen van de beschermde persoon waarvoor de bewindvoerder is aangesteld. De vaststelling dat de boete de beschermde persoon en in het bijzonder zijn vermogen kunnen aantasten doet daaraan geen afbreuk. In de rand hiervan kan nog worden opgemerkt dat het milieumisdrijf naar aanleiding waarvan de boete wordt opgelegd in voorliggend dossier reeds op 29 november 2018 is vastgesteld, waarna de bestuurlijke boeteprocedure reeds op 23 mei 2019 een aanvang nam met de brief waarmee de gewestelijke entiteit aan _____ kennis gaf van haar voornemen om hem een geldboete op te leggen, terwijl er pas ongeveer een jaar later een bewindvoerder over zijn persoon en goederen werd aangesteld.

De ontvankelijkheidsexceptie van verwerende partij is gegrond.

V. Beslissing

1. Het beroep wordt verworpen.
2. De kosten van het beroep, begroot op 100 euro rolrecht, zijn ten laste van verzoekende partij.

Dit arrest is uitgesproken in zitting van 29 september 2022 door de eerste kamer.

De griffier,

De voorzitter van de eerste kamer,